

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 176.

Tredie Session.

53de Møde.

Fredagen den 9de Januar.

(Fortf.)

Mosenorn (fortf.): Men naar nu en Jordlod er bleven bebygget, saa vil jo deraf atter følge, at den Bestemmelse i Fæstelovgivningen, hvorved Eieren er forpligtet til at bortfæste Gaarden, ikke vil være anvendelig paa et saadant samlet Jordbrug; thi da er der Tale om ubebygget Jord, og ikke længere om en Gaard, og herved vil da atter flyde en ikke ringe Udvidelse af Fæstelovgivningen, medens det er Hensigten ikke at røre ved den. Jeg troer ikke, at Udvalgets Forslag vil føre ganske til det samme Resultat; det er affattet paa en noget forskjellig Maade, og jeg vil derfor troe, at man mere trygt kan stemme for det, ligesom man vel overhovedet kan foretrække det; men Sagen er mig ikke fuldkommen klar, og jeg kan ikke nægte, at jeg skulde have foretrukket en saadan Affattelse, som tidligere har været under Omtale ogsaa i Landbocommissionen, hvilken, som man seer af de udgivne Forhandlinger Pag. 120, gik ud paa, at det skulde være Sammenlæggelsen af Bondejord, der burde indskrænktes dertil, og i den Henseende har ogsaa det Forslag, der er stillet af en æret Rigsdagsmand for Hjørring Amt (Sørensen), et Fortrin for Udkastets Bestemmelser ved de mere specielle Udtryk, hvori det holder sig. Iøvrigt er det ingenlunde min Mening at anbefale dette Forslag. Hvad Udvalgets Forslag angaaer, da er det mig ikke klart, om § 7 i Anordningen af 25de Marts 1791 skal blive staaende ved Magt eller ikke. Udvalget siger: „ingen nuværende Fæstegaard tør nedlægges, for at sammenlægges med andet Jordbrug, undtagen i de i Forordningen

af 25de Marts 1791 §§ 1—6 og Forordningen af 27de Septbr. 1805 § 11 omhandlede Tilfælde“. Nu lyder § 7 i Forordningen af 25de Marts 1791 saaledes: „Det maa være en Eier tilladt at nedlægge Bøndergaarde, naar han enten deler sammes Jorder imellem Beboere af jordløse Huse, eller anvender dem til Boelsteder og nye Huse“. I det Tilfælde nedlægges nu en Bondegaard ikke for at sammenlægges med andre Jorder, men derimod for at udstykses mellem Huse og Boelsteder, og Udtrykkene i Udvalgets Indstilling lede altsaa til, at § 7 i den nævnte Forordning bliver staaende ved Magt, at en Bondegaard altsaa kan nedlægges for at udstykses. I og for sig var der nu ikke Saameget derimod, naar man kun var sikker paa, at det Resultat virkelig opnaaedes, at Jorderne bleve brugte til Boelsteder og nye Huse; men det er man aldeles ikke sikker paa; thi saa skulde der være Controlbestemmelser om, at de Lodder, der siges at sælges til Bebyggelse, ogsaa virkelig sælges dertil; men samtlige disse Bestemmelser ere jo bortfaldne ved Lovgivningen, da det efter Motiverne er Hensigten, at der i det Hele ikke skal lægges noget omhelst Baand paa Bebyggelsen af Jordlodder. Jeg troer nu heller ikke, at der kan være nogen Control derfor, og den Bestemmelse, at en Bondegaard kan nedlægges under Sigende af, at den skal fordeles til Huse, hvorved altsaa disse Parceller atter kunne forenes med andre, maa vel altsaa formodes at skulle vedblive at staae ved Magt. Jeg har imidlertid mere villet gjøre opmærksom paa dette Forhold, end egentlig for Dieblisset bestemt villet udtale mig derimod. Der er ogsaa et andet Forhold, som jeg antager bliver forandret ved Udvalgets Indstilling, men som ikke endnu er omtalt, nemlig den vigtige Be-